

**ATMINTINĖ GYVENTOJAMS IR KAIMYNINIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJAMS, ĮVYKUS AVARIJAI UAB
„OKSETA“ KAUNO NAFTOS PRODUKTŲ TERMINALE (Biruliškių g. 18A)**

PIRMOJI PAGALBA APSINUODIJUS CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS

Įkvėpus garų, sudirginamos nosies ir gerklės gleivinės, žmogus jaučia svaigulį, galvos skausmą, akyse susilieja vaizdas. Nukentėjusįjį reikia nedelsiant išvesti į gryną orą ir suteikti pirmąją pagalbą. Praradusius sąmonę, paguldyti, stebėti kvėpavimą ir širdies ritmą. Jei žmogus nekvėpuoja, daryti dirbtinį kvėpavimą. Esant būtinybei, daryti širdies masažą. Jei simptomai nepraeina, kuo skubiau kviesti gydytoją.

Pirmoji pagalba patekus ant odos. Nuvilkti užterštus rūbus, odą gausiai nuplauti vandeniu su muilu. Jei oda paraudusi ar skauda, kreiptis į gydytoją. Jei jaučiami ar matomi nušalimo simptomai (įvykus sąlyčiui su suskystintomis naftos dujomis), pažeistą vietą aprišti steriliu tvarsčiu ir kreiptis į gydytoją.

Pirmoji pagalba patekus į akis. Plačiai atmerktas akis gerai praplauti vandeniu (išplauti ir po vokais). Kreiptis į gydytoją, jei atsiranda paraudimas ar skausmas.

Pirmoji pagalba prarijus. Burną gerai išskalauti vandeniu. Išskyrus tyčinius atvejus, didesnio kiekio prarijimas mažai tikėtinas. Tokiam atvejui pasitaikius, nebandyti sukelti vėmimo, o kreiptis į gydytoją.

PASIRENGIMAS AVARIJŲ PREVENCIJAI, JŲ PADARINIŲ LIKVIDAVIMUI

Vykdydama avarijų, galinčių sukelti tiesioginį ar uždelstą pavojų gyventojams ir aplinkai prevenciją, UAB „Okseta“ rūpinasi techninių priemonių parengimu, organizuoja darbuotojų mokymus bei darbuotojų, avarinių tarnybų ir Kauno miesto specialiųjų tarnybų pratybas. Vadovaudamasi Kauno naftos produktų terminalo vidaus avariniu planu, avarijų pasekmių likvidavimui pasitelkiamos bendrovės pajėgos ir Kauno miesto specialiosios tarnybos.

KUR GAUTI DAUGIAU INFORMACIJOS

UAB „Okseta“ Kauno naftos produktų terminalo saugos ataskaitoje bei vidaus avariniame plane yra plačiau aprašyti kuro bazės veiklos keliama pavojai, pranešimų apie avarijas sistema, avarijų likvidavimo priemonės. Norintys susipažinti su bendrovės saugos ataskaita ir vidaus avarijų planu, turi kreiptis į bendrovės administraciją tel. **+370 37400210**.

Sandėliuojamų medžiagų saugos duomenų lapai ir papildoma informacija yra interneto svetainėje www.okseta.lt.

UAB „Okseta“ naftos produktų terminaluose (toliau NPT) teikia šviesių naftos produktų, jų priedų ir suskystintų dujų saugos paslaugas. Kauno NPT yra pavojingas objektas, kuriam taikomas Didelių pramoninių avarijų prevencijos, likvidavimo ir tyrimo tvarkos aprašas, vadovaujantis kuriuo kompetentingai institucijai yra pateiktas pranešimas apie pavojingąjį objektą ir pavojingojo objekto saugos ataskaita. Pavojingojo objekto paskutinio planinio patikrinimo data ir kita informacija pateikiama <https://pagd.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybine-priesgaisrine-prieziura/pavojingieji-objektai/>. Kauno NPT išorės avarinis planas pateikiamas <http://www.kaunas.lt/civilinesauga/civiline-sauga-ir-mobilizacija/>.

KAUNO NPT SANDĖLIUOJAMOS PAVOJINGOS MEDŽIAGOS

1. Dujos. Automobilinės suskystintos naftos dujos sudaro C₂, C₃, C₄ angliavandenilių mišinį. Įkvėpti angliavandeniliai žmogaus organizmą veikia kaip narkotikai, sukeldami nervų sistemos ir širdies veiklos

sutrikimus, sudirgina kvėpavimo takus ir akis. Įkvėpus didelės koncentracijos dujų, dėl deguonies trūkumo net per trumpą laikotarpį galima netekti sąmonės ar uždusti. Suskystintos dujos, patekusios ant odos ar į akis, dėl intensyvaus garavimo gali sukelti nušalimą. Joms degant išsiskiria anglies monoksidas, azoto oksidai ir sotieji angliavandeniliai.

2. Benzinas. Automobilinio benzino garai dirgina odą, akis ir kvėpavimo organus. Užtiškus skystam produktui, akys ir oda sudirginama. Benzine gali būti iki 1 % tūrio benzeno, kuris klasifikuojamas kaip 2-os kategorijos kancerogenas, todėl ilgalaikis poveikis gali sukelti vėžį, anemiją, leukemiją ir kitas ligas. Įkvėpti produkto garai gali sukelti mieguistumą ir svaigulį. Degant išsiskiria anglies monoksidas, azoto oksidai, sotieji angliavandeniliai ir sieros oksidai.

3. Dyzelinas. Dyzelino garai dirgina kvėpavimo organus. Įkvėpus didelį kiekį dyzelino garų, galimas cheminio apsinuodijimo pavojus. Dyzeline gali būti nemažas (iki 11 % masės) policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis. Eksperimentiniai tyrimai parodė, kad kai kurie iš šių angliavandenilių gali sukelti vėžinius susirgimus. Nuo ilgalaikio ir pasikartojančio dyzelino poveikio sausėja ir trūkinėja oda. Jam degant išsiskiria anglies monoksidas, azoto oksidai, sotieji angliavandeniliai ir sieros oksidai.

4. Denatūruotas/dehidratuotas etilo alkoholis (96 %) su bešviniu benzinu (4 %). Šis skaidrus, bespalvis mišinys yra stabilus prie standartinių gamtinių temperatūrų, tačiau aukštoje temperatūroje garai (sunkesni už orą) gali užsidegti ir sprogti nuo atviros liepsnos ar kibirkšties. Dalinio skilimo metu susidaro dūmai, anglies monoksidas ir dioksidas bei kitos kenksmingos dujos. Mišinys dirgina gleivines, kvėpavimo takus ir sukelia kvėpavimo bei centrinės nervų sistemos sutrikimus. Etilo alkoholio degimo produktai yra 30 % mažiau toksiški nei benzinas.

KAUNO NPT ĮVYKUS GAISRUI AR SPROGIMUI

Aplinkinių gyventojų perspėjimą apie ekstremalią situaciją vykdo UAB „Okseta“ Kauno NPT personalas. Evakavimą vykdo specialiosios pajėgos. Aplinkiniai gyventojai apie pavojų ir būtinus veiksmus perspėjami ir informuojami šiomis priemonėmis:

- įjungjama garsinė sirena;
- informuojami telefonu;
- informuojami viešosios policijos ekipažų naudojamais automobiliniais garsiakalbiais (pasiuntiniai).

GALIMOS AVARIJOS IR KOKIE TURI BŪTI APLINKINIŲ GYVENTOJŲ VEIKSMAI

Galimos avarijos pavojingame objekte yra į aplinką išsilieję naftos produktai, suskystintų dujų nutekėjimas, dujų-oro mišinio sproginimas arba pliūpsnis, sproginimas ir gaisras. Sprogimo padariniai gali sukelti grandininį avarijos plitimą. Gaisro metu dėl didelio teritorijos uždūminimo ir kenksmingų sveikatai degimo produktų pasklidimo į aplinką rekomenduojama:

- pastebėjus gaisrą ar/ir išgirdus sproginimą, skubiai pranešti bendruoju pagalbos tel. **112**;
- išsiaiškinti pavojaus dydį paskambinus tel. **+370 37 400210**;
- jei dėl didelio uždūminimo savo bute (name, kabinete) pajutote naftos produktų degimo kvapą, sandariai uždarykite langus, orlaides, uždenkite drėgnais skudurais durų ir ventiliacijos angas;
- jei jaučiate, kad patalpoje ir toliau skverbiasi dūmai išeikite pastato.

Pavojingos cheminės medžiagos ir jų degimo produktai stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtina, kad šios kūno dalys būtų apsaugotos:

- užsidenkite burną ir nosį drėgna nosine, šaliku ar kitu audiniu, jei turite užsidėkite dujokaukę ar respiratorių, sudrėkintą marlės raištį ir skubiai palikite uždūmintą teritoriją;
- eikite statmenai vėjo kryptčiai į saugią ir neužterštą dūmais vietą, vengiant žemesnių vietų;
- gavus pranešimą ar nurodymą evakuotis, nedelsiant vykdykite visus šiuos nurodymus.

EVAKUOJANTIS

- esant cheminės taršos pavojui labai svarbu veikti greitai;
- išeinant iš namų, būtina užsukti dujas, išjungti elektros bei šildymo prietaisus, pasirūpinti gyvūnais;
- jokių būdu negalima slėptis rūsiuose, duobėse, tranšėjose, nes ten labiau kaupiasi nuodingosios medžiagos ir dujų mišiniai;
- pasiimti asmens dokumentus.